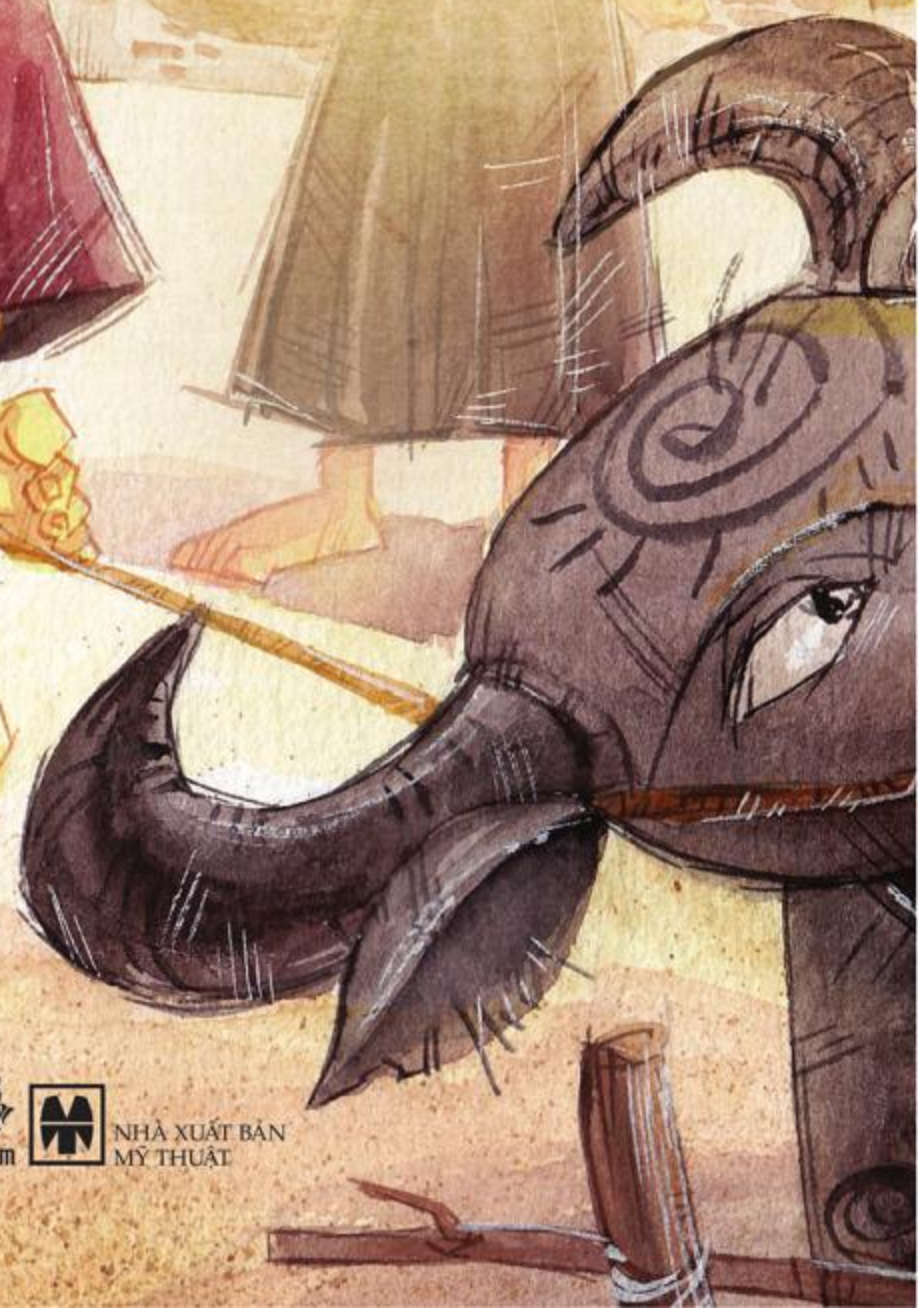

CHÀNG NGỐC HỌC KHÔN

tranh
truyện
cổ tích
Việt
Nam

nhà nam

NHÀ XUẤT BẢN
MỸ THUẬT

CHÀNG NGỒC HỌC KHÔN

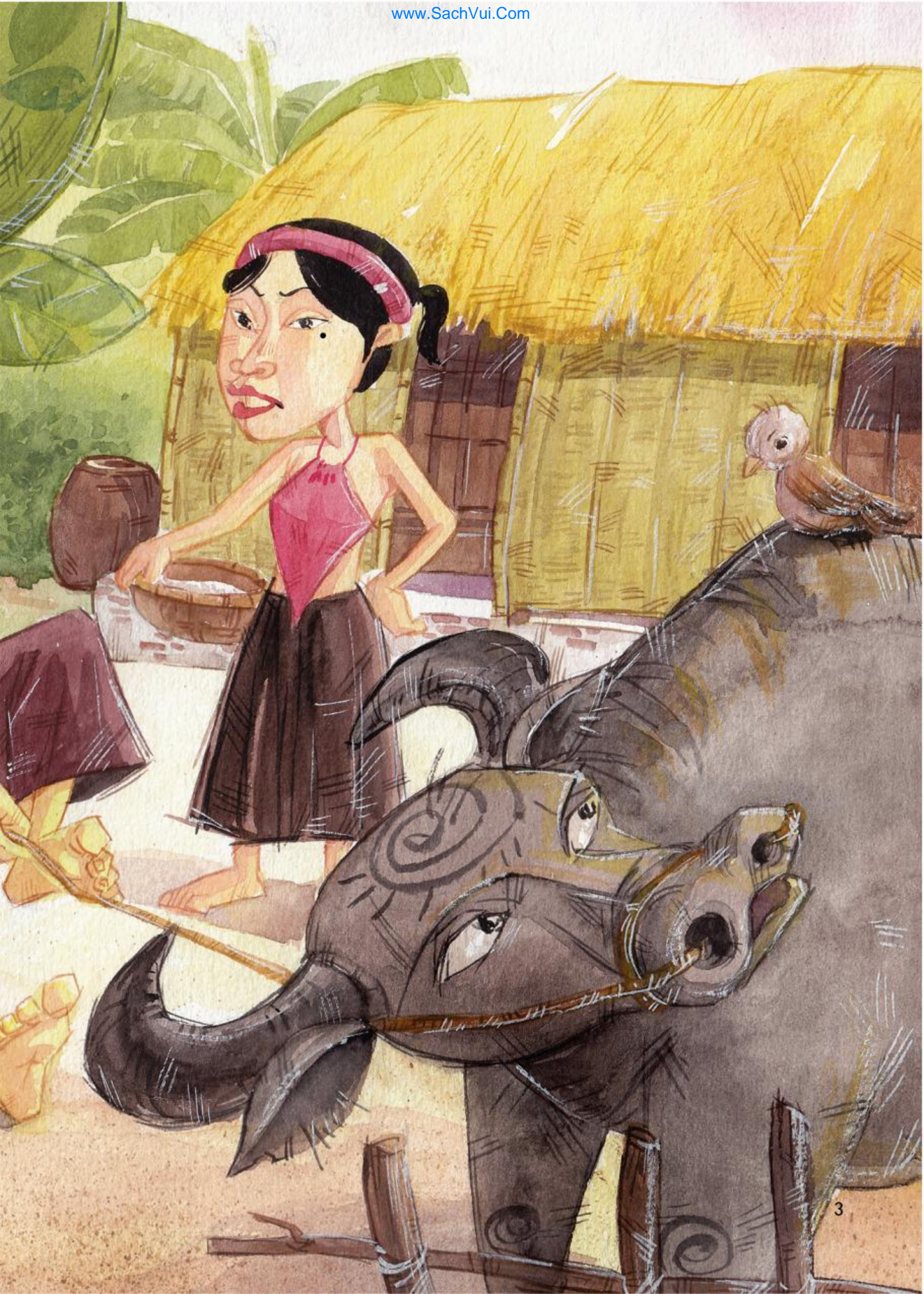
VĂN ỚC kể, TẠ LAN HẠNH vẽ

NHÀ XUẤT BẢN
MỸ THUẬT

Ngày xưa, ở một làng kia, có một anh chàng ngốc lăm, làm gì cũng không nên, chuyện gì cũng cậy ở bố mẹ: từ lấy vợ, làm nhà cho đến mọi điều ăn ở... Vợ Ngốc vốn kháu khỉnh, về ở với Ngốc một thời gian thì thấy Ngốc chỉ được cái sức vóc, còn lại thì vô duyên tệ. Dần dà chị chàng tơ tưởng muốn đi lấy chồng khác.

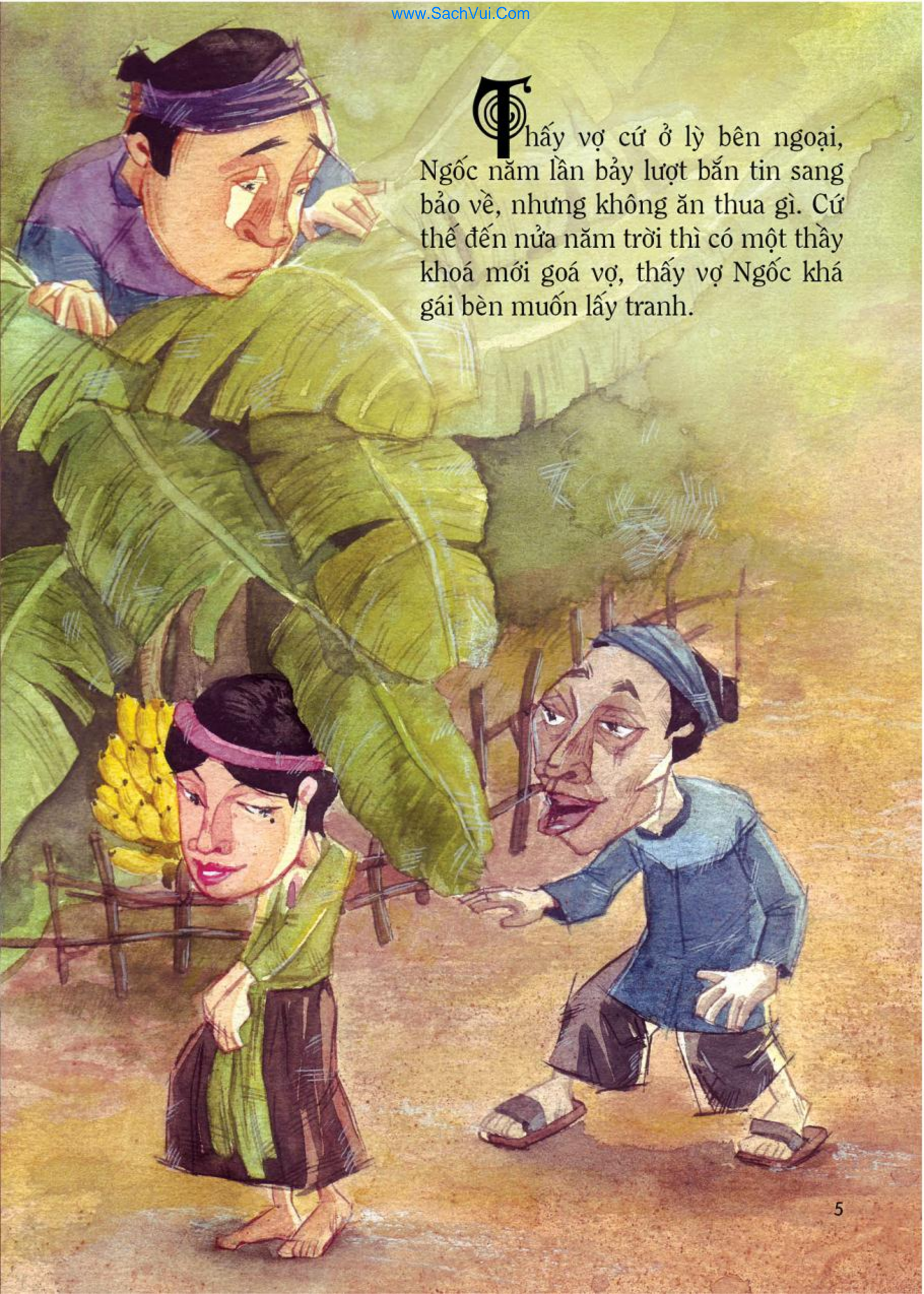

Do đó, sau khi bố mẹ chồng theo nhau từ trần, không còn ai trông nom, kiếm chế, vợ Ngọc liền thu dọn luôn đồ đạc, bỏ về nhà bố mẹ đẻ, không ở ẽ gì đến Ngọc nữa.

Thấy vợ cứ ở lỳ bên ngoài, Ngốc năm lần bảy lượt bắt tin sang bảo về, nhưng không ăn thua gì. Cứ thế đến nửa năm trời thì có một thầy khoá mới goá vợ, thấy vợ Ngốc khá gái bèn muốn lấy tranh.

Bố mẹ vợ Ngọc vừa hám lợi vừa háo danh nên nhận lời ngay, bảo anh rể mới cứ về sắm sinh lễ đủ là cho cưới chui, không sợ gì hết. “Nhà nó neo người, thần thế chả có gì,” bố vợ Ngọc rung đùi nói về chàng rể cũ. “Còn cái ngữ nó thì biết chữ mù gì mà kiện tụng!”

Chuyện ông bà nhạc muốn đánh tháo vợ, Ngọc biết rõ nhưng chẳng biết phải làm sao: thưa kiện lên quan thì quá phiền hà, rắc rối! Ngọc thấy sự đời sao phức tạp! Mà Ngọc cũng chẳng có bụng dạ nào nghĩ được gì: nguyên chuyện cô vợ sắp lấy chồng khác Ngọc đã thấy đầy hết cả người!

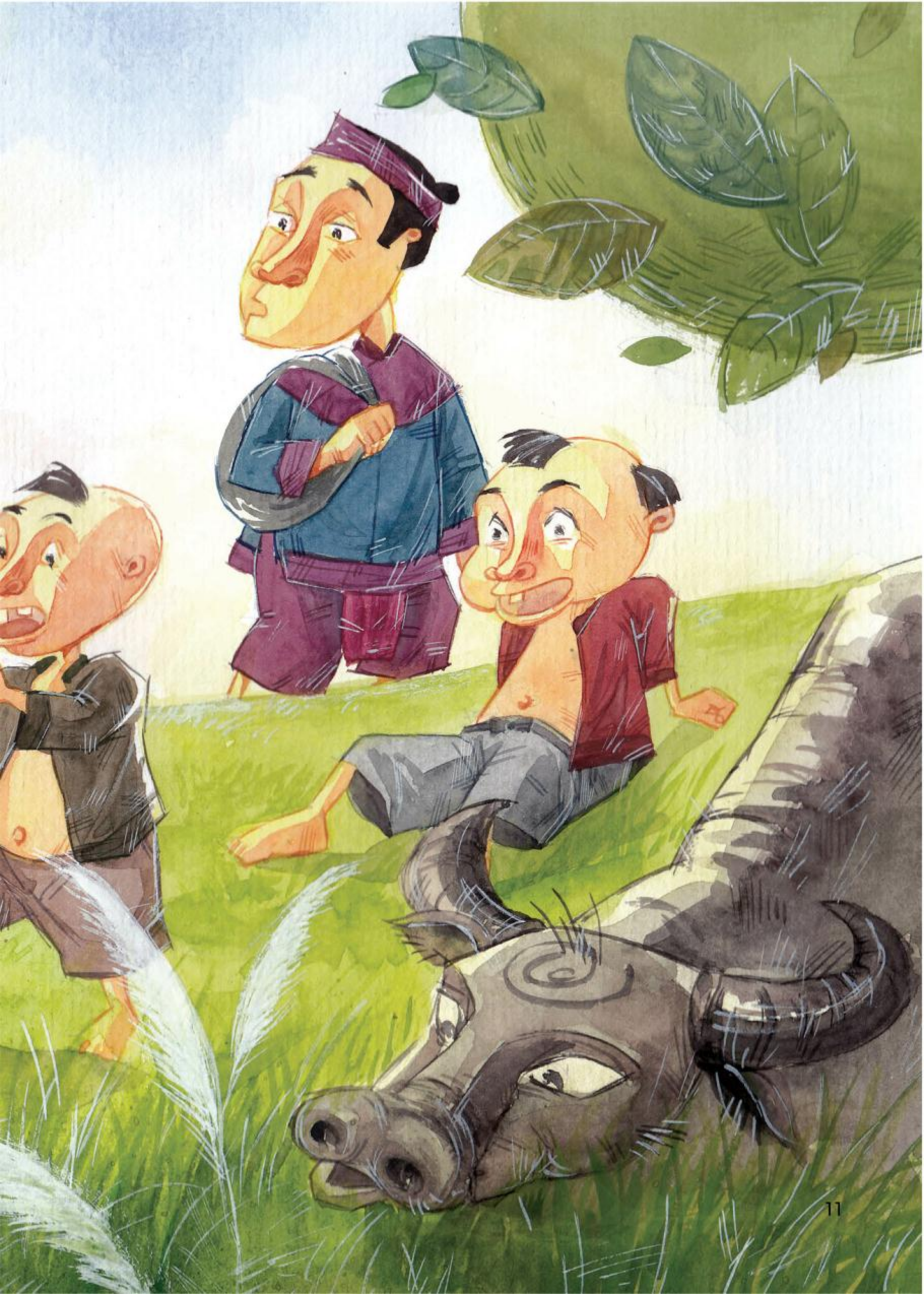

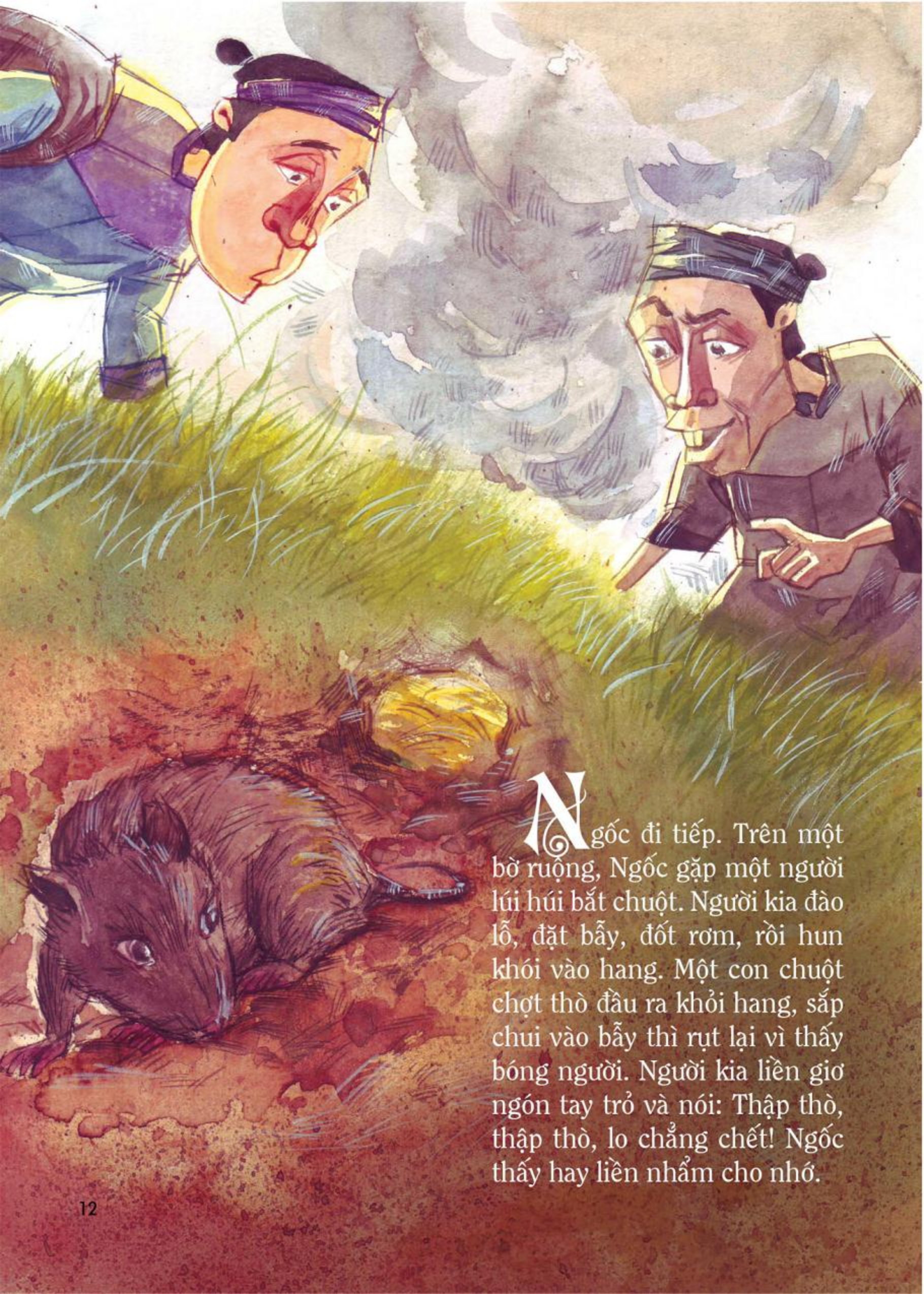
Chẳng mấy chốc ngày cưới của anh ả kia đã tới. Ngốc cứ thần thờ ra vào. Có bà hàng xóm thấy Ngốc thế thì thương tình, mới sang hỏi: “Chúng nó thế mà anh cứ để yên à?” “Tôi làm gì được! Tôi đâu được khôn ngoan như người ta!” Ngốc đáp. Bà hàng xóm gắt: “Không khôn không được! Anh phải ra ngoài mà xem thiên hạ nó khôn thế nào chứ!”

Thế là sớm hôm sau, Ngốc quyết định khăn gói đi một chuyến để học khôn với thiên hạ. Ngốc cứ đi theo đường cái. Thiên hạ thì nhiều, nhưng Ngốc chưa thấy cái gì hay để học. Chợt đến một bãi cỏ, Ngốc thấy lũ trẻ trâu đang nô đùa. Bỗng nhiên Ngốc nghe một đứa nói: Thênh thênh ngòi cỏ hơn ngòi chiếu hoa! Ngốc thấy hay bèn nhắm thuộc lòng.

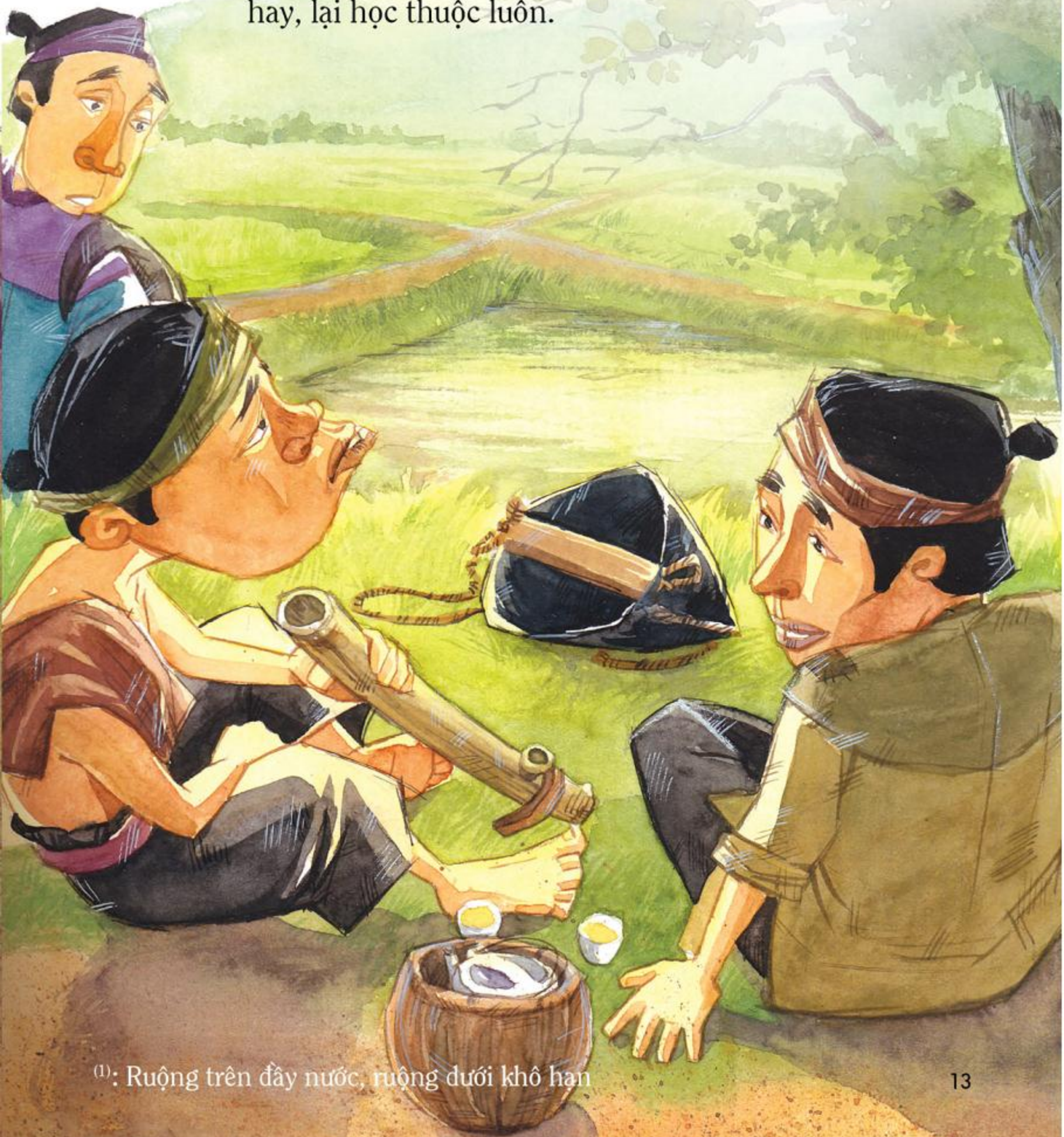

Ngốc đi tiếp. Trên một bờ ruộng, Ngốc gặp một người lúi húi bắt chuột. Người kia đào lỗ, đặt bẫy, đốt rơm, rồi hun khói vào hang. Một con chuột chọt thò đầu ra khỏi hang, sắp chui vào bẫy thì rụt lại vì thấy bóng người. Người kia liền giơ ngón tay trở và nói: Thập thò, thập thò, lo chẳng chết! Ngốc thấy hay liền nhắm cho nhớ.

Ngốc lại đi. Tới cánh đồng kia, Ngốc gặp hai người lực điền vục gầu giai tát nước. Tát được một thôi, bọn họ nghỉ tay ngồi hút thuốc lào. Một người nói: Thượng điền tích thủy, hạ điền khan⁽¹⁾. Ngốc thấy câu này thật hay, lại học thuộc luôn.

⁽¹⁾: Ruộng trên đầy nước, ruộng dưới khô hạn

Ngốc thấy cứ đi thế này gặp nhiều điều hay quá, mới đi tuốt đến một bờ sông. Bấy giờ trên dòng nước xiết có một bè gỗ lớn đang trôi xuôi. Bất giác có một ông cụ ở cạnh Ngốc trên bờ cảm khái thốt lên: Đại mộc lưu giang bất đắc hồi cố!⁽²⁾ Ngốc cho là câu nói quá hay, liền học thuộc tức thì.

Thấy học đã nhiều, Ngốc quay về. Qua một hàng cơm, Ngốc gặp hai người mặt mũi đỏ gay, chuyện như pháo rang, sau đó từ giã nhau. Một người nói: Thôi, cơm no rượu say, tôi xin kiếu, mai ta lên quan sớm! Ngốc thấy cũng là một câu rất được bèn nhảm thuộc. Về nhà, cơm nước xong Ngốc thấy mình vừa đi một ngày đường đã học được một sàng khôn nên khoan khoái leo lên giường, thiếp đi lúc nào không hay.

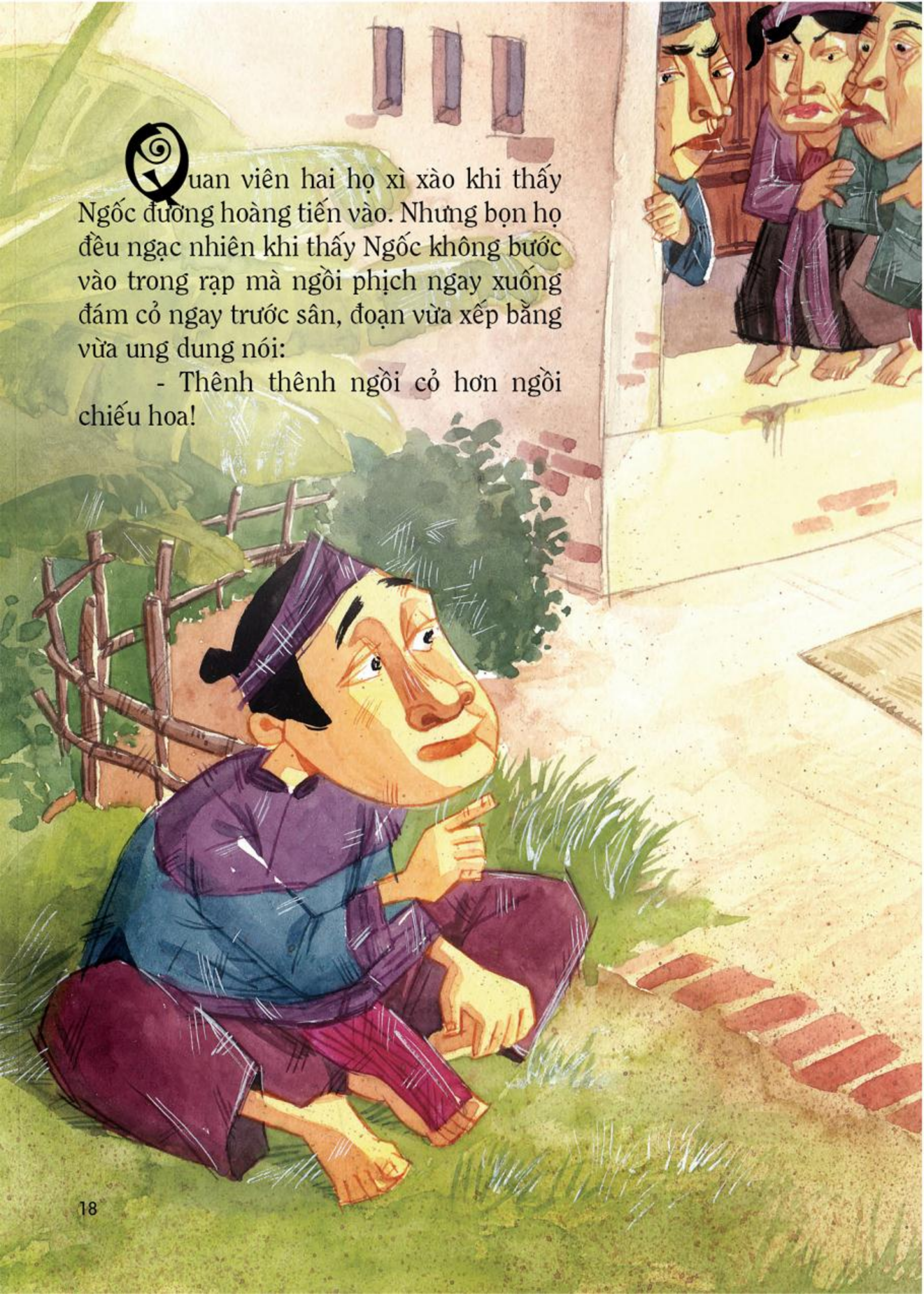

Hôm sau đúng là ngày nhà kia làm đám cưới. Ngọc khăn áo chỉnh tề đi sang. Giữa lúc hai họ đang ồn ào so đĩa, nhắc mâm, Ngọc không nói không rằng bước vào cổng. Một người bèn chạy vào báo bố mẹ vợ Ngọc rằng chàng rể cũ không mời cũng đến ăn cỗ! Mọi người nghe thấy vậy cười ồ khinh bỉ, nhưng cũng bảo nhau ra mời Ngọc vào xem thế nào.

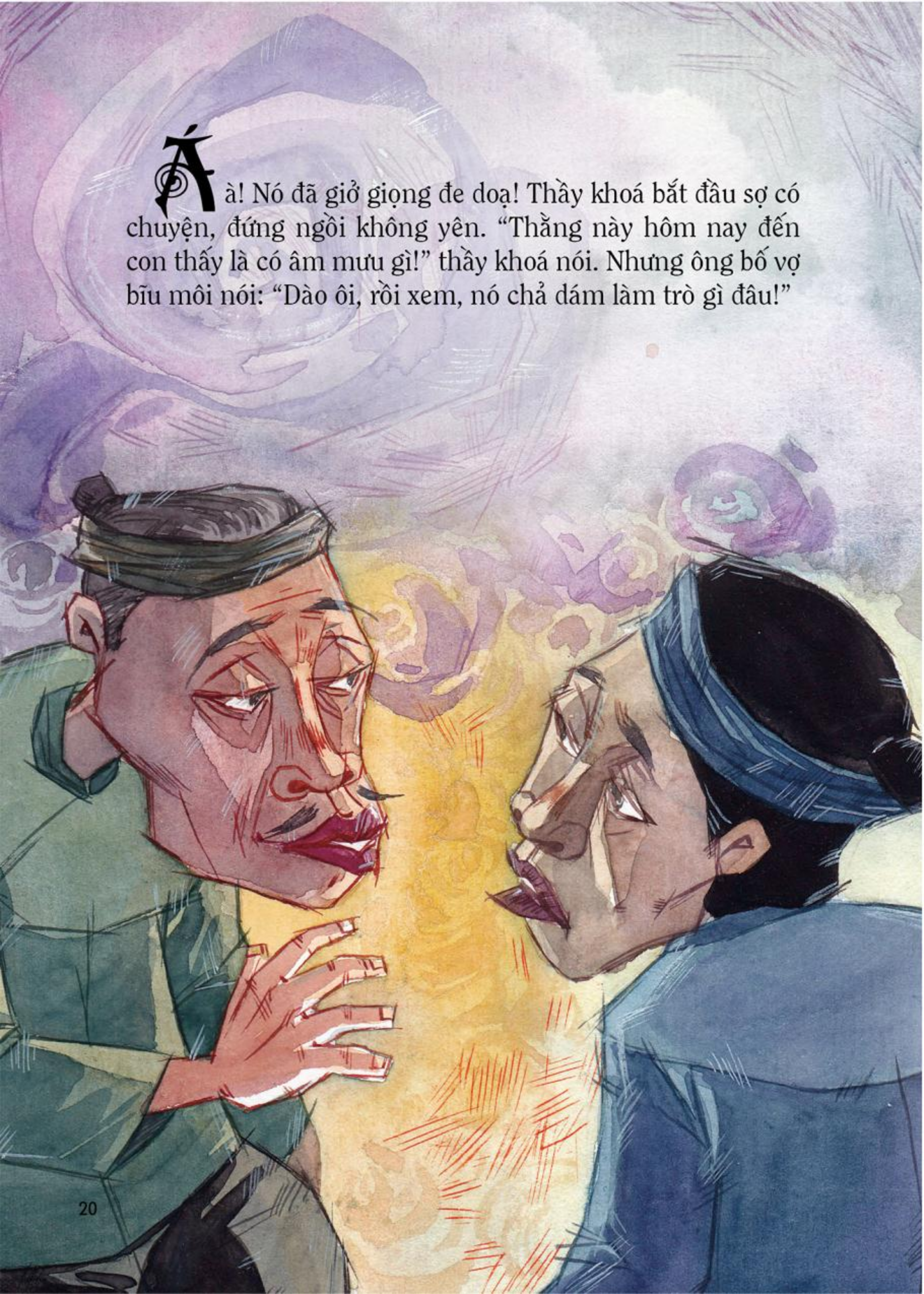
Quan viên hai họ xì xào khi thấy Ngốc đường hoàng tiến vào. Nhưng bọn họ đều ngạc nhiên khi thấy Ngốc không bước vào trong rạp mà ngồi phịch ngay xuống đám cỏ ngay trước sân, đoạn vừa xếp bằng vừa ung dung nói:

- Thênh thênh ngồi cỏ hơn ngồi chiếu hoa!

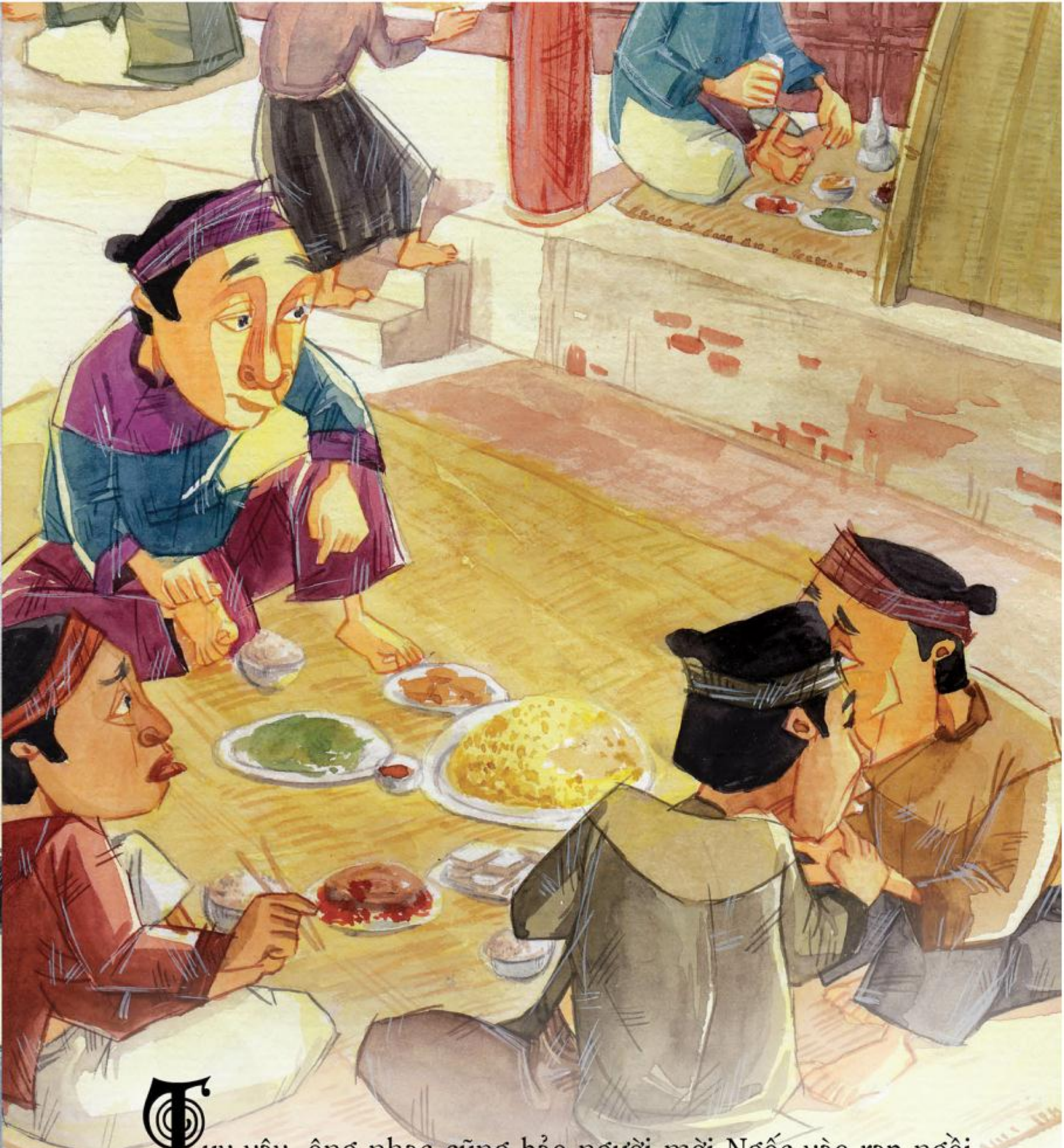

Thấy điệu bộ cùng câu nói tỏ ý thách thức như vậy, mấy người trước vốn coi thường Ngốc lại đâm lo. Bọn họ cứ ở trong nhà dòm ra mà xì xầm. Thấy đám người cứ lố nhố mãi ở cửa, Ngốc nhớ đến câu thứ hai học được lúc xem hun chuột bèn trở ngón tay vào nhà nói:

– Thập thò, thập thò, lo chẳng chết!

An illustration in a painterly style showing a man and a woman in a tense conversation. The man, on the left, has a mustache and is wearing a green shirt. He looks slightly away from the woman with a serious expression. The woman, on the right, is wearing a blue shirt and a blue headscarf. She looks directly at the man with a concerned or questioning expression. The background is a mix of purple, pink, and yellow washes with some circular patterns, suggesting a dreamlike or intense atmosphere. The overall style is expressive and somewhat abstract.

A à! Nó đã giở giọng đe dọa! Thầy khoá bắt đầu sợ có chuyện, đứng ngồi không yên. “Thằng này hôm nay đến con thấy là có âm mưu gì!” thầy khoá nói. Nhưng ông bố vợ bữu môi nói: “Dào ôi, rồi xem, nó chả dám làm trò gì đâu!”

Tuy vậy, ông nhạc cũng bảo người mời Ngọc vào rạp ngồi cho tử tế, song cố tình sắp ngồi ở mâm dành cho kẻ ăn người ở: giò, chả, nem, mọc không có đã đành đến rượu cũng không nốt. Thấy Ngọc ngồi vào mâm ăn như thường, ông ta mới sẽ bảo rở mới: “Anh thấy chưa, nó thậm chí còn chả biết nhục!” Thế nhưng, trước khi và miếng đầu tiên, Ngọc chột nói ra câu thứ ba:

– Thượng điền tích thủy hạ điền khan.

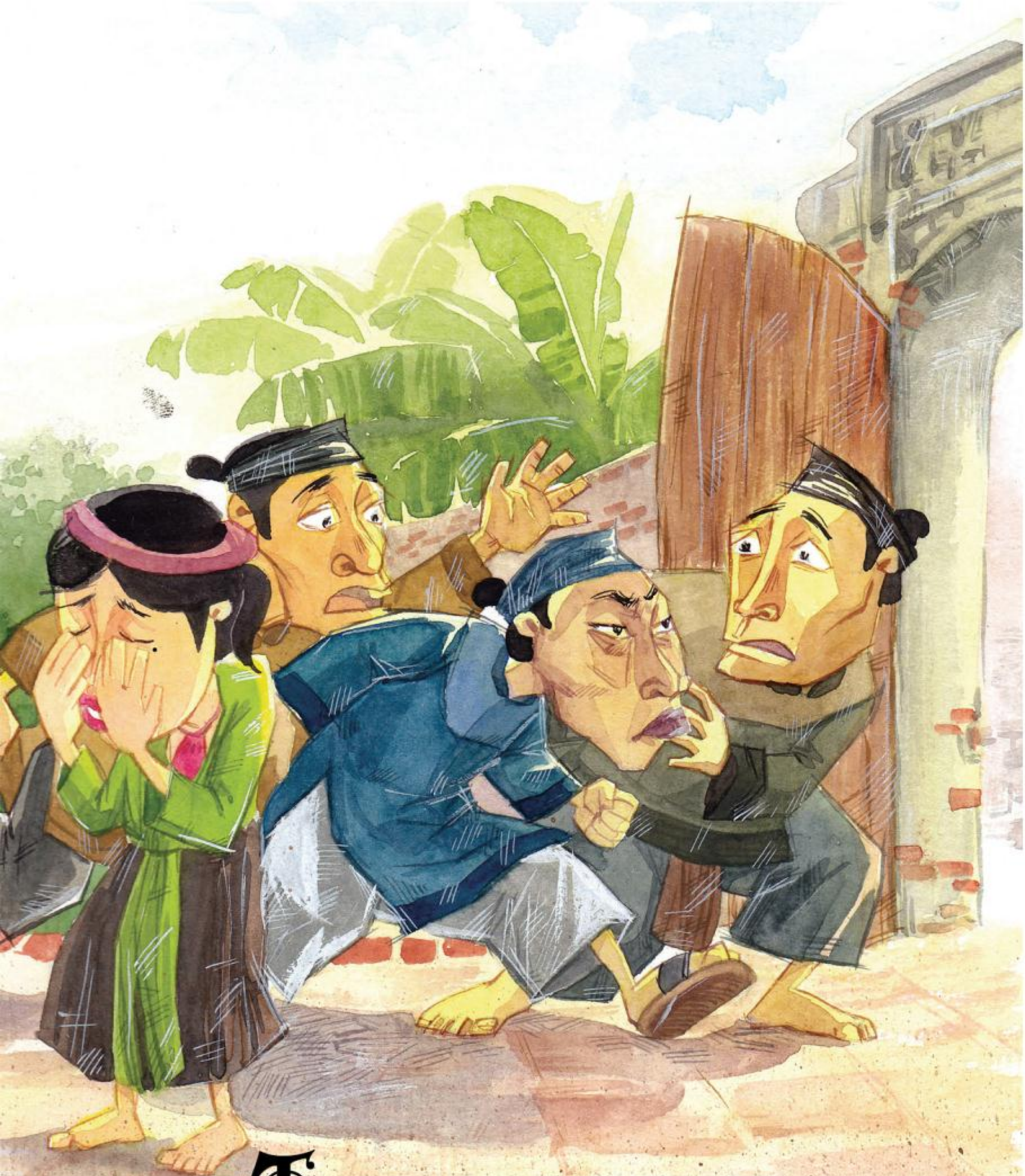

i giờ ơi! Thầy khoá sợ xanh mắt. “Nó ngốc gì mà lại đòi rượu văn hoa thế!” gã nghĩ mà toát mồ hôi. “Nó đòi rượu mà còn thế thì việc này không khéo lôi thôi to với nó! Chỉ tại lão già cứ chèo kéo, một mực bảo nó chẳng biết gì! Cái bằng khoá sinh kiểu này bị tước mất chứ chẳng chơi, vì ta cũng đã phạm đến danh giáo!” Nghĩ thế, gã liền làm mặt giận, hàm hàm bỏ ra về.

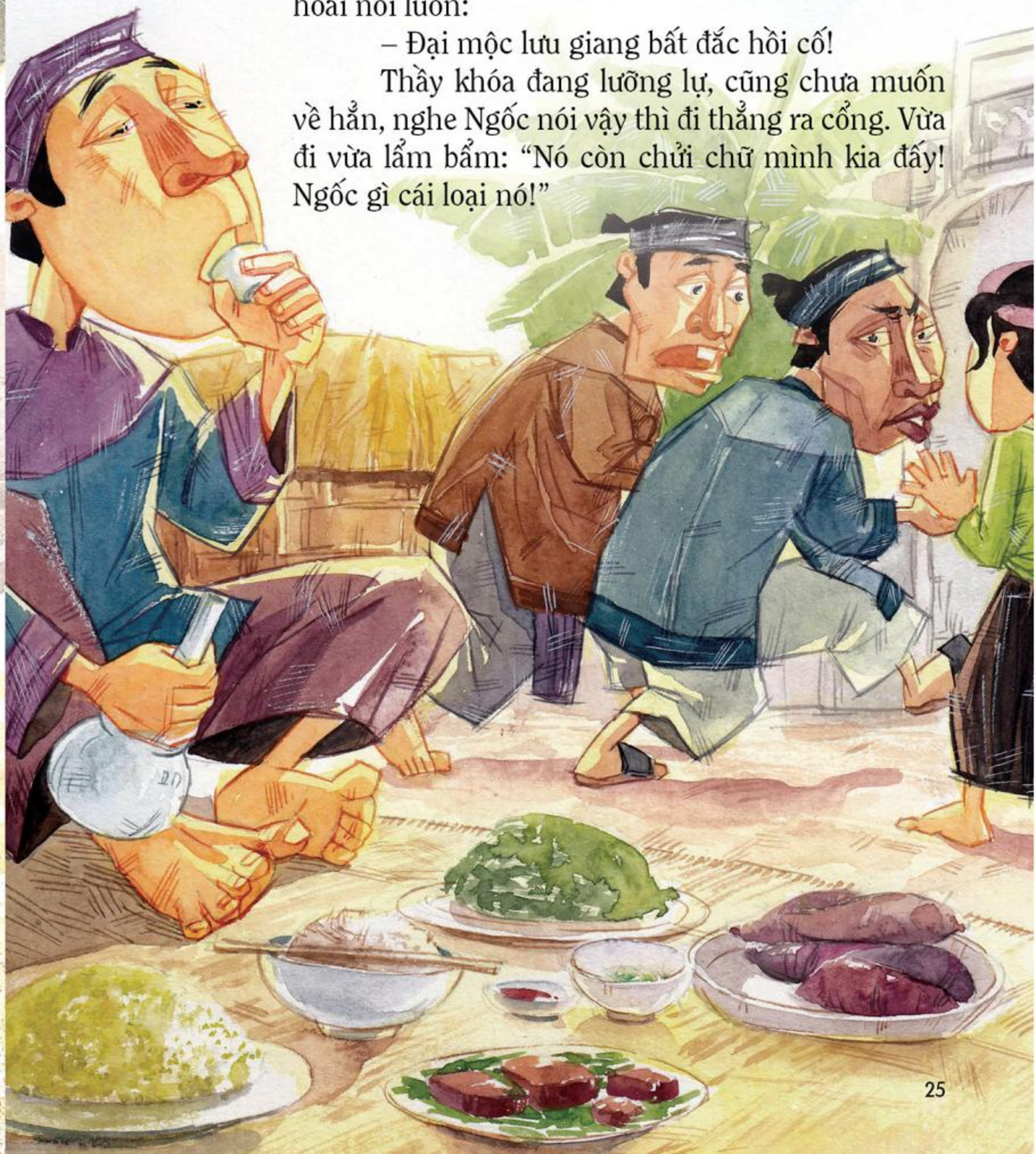

Thấy rě mới toan bỏ của chạy lấy người, ông bố vợ cố chạy ra níu lại, bảo: “Giời ạ! Anh cứ nghe bố! Ở lại cưới cho xong đã! Mà cái thằng ngốc ấy nó đã làm gì đâu nào!”
Mấy người nhà cũng chạy ra cố giữ thầy khóa ở lại.

Trong lúc mấy người đang giăng co ở ngoài sân thì người ta mang rượu đến cho Ngốc. Đưa chén lên miệng, Ngốc nhớ ra câu thứ tư, bèn ra vẻ cảm hoài nói luôn:

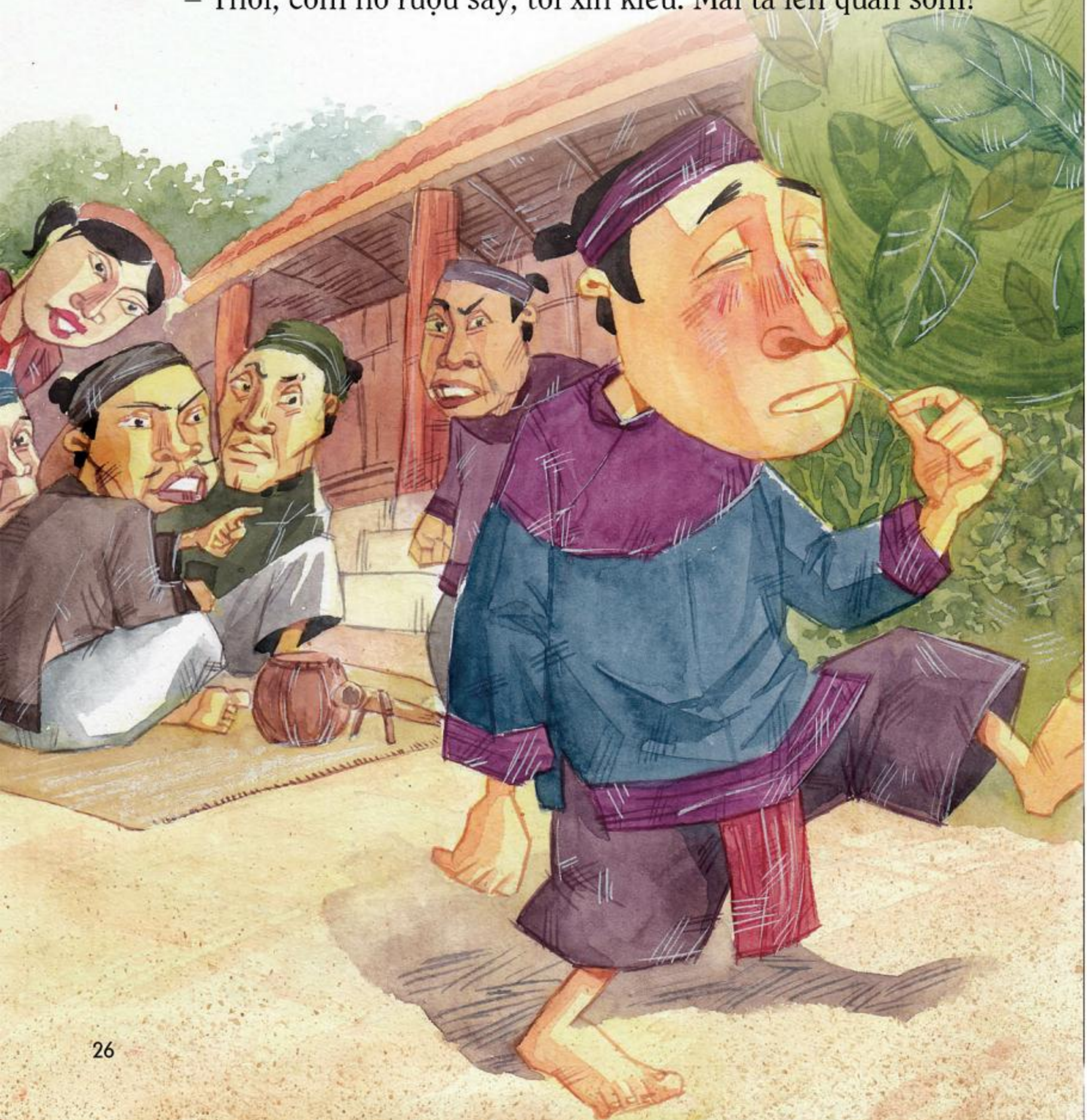
– Đại mộc lưu giang bất đắc hồi cố!

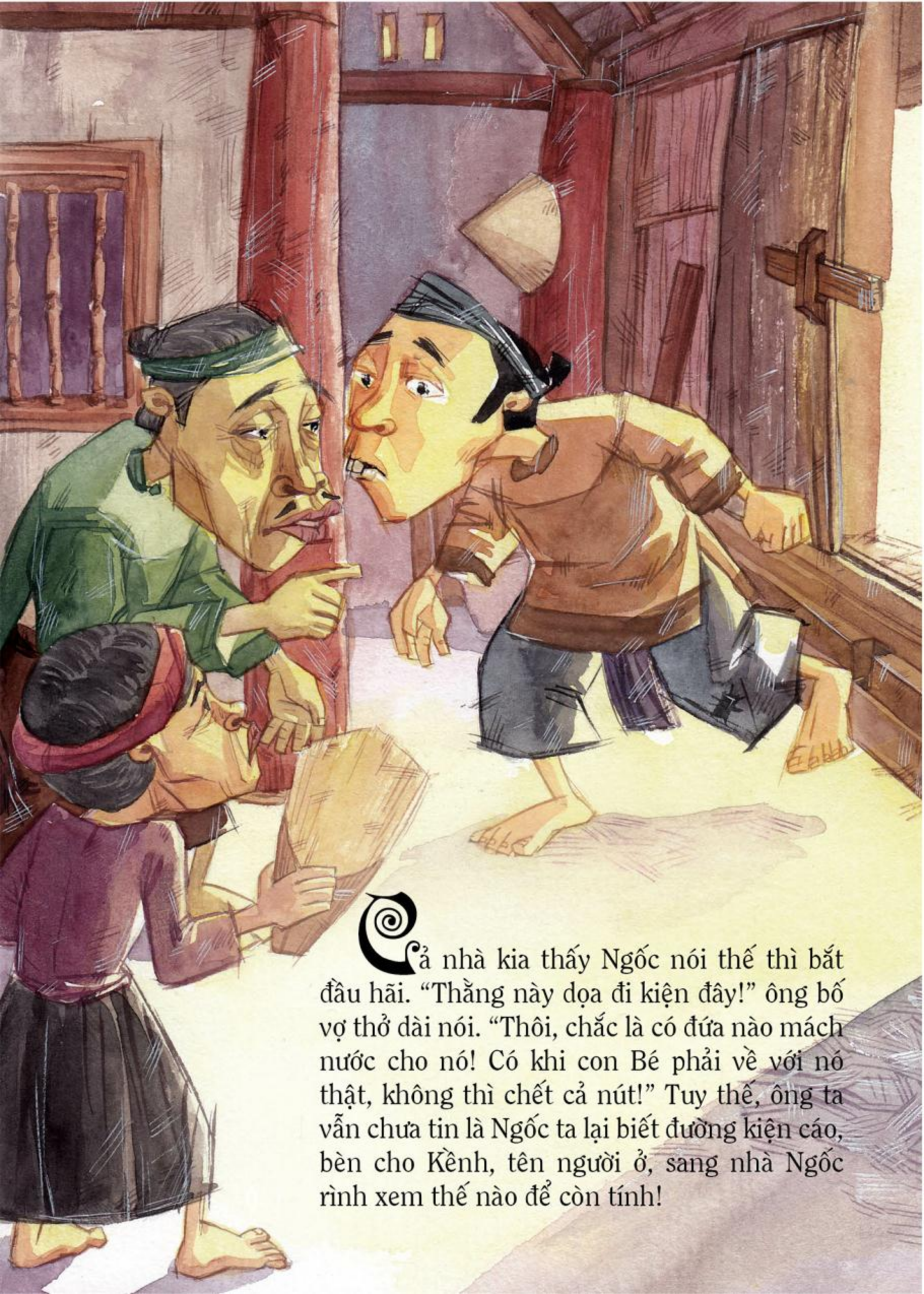
Thầy khóa đang lưỡng lự, cũng chưa muốn về hẳn, nghe Ngốc nói vậy thì đi thẳng ra cổng. Vừa đi vừa lẩm bẩm: “Nó còn chửi chửi mình kia đấy! Ngốc gì cái loại nó!”

Rể mới chạy làng, rể cũ ăn nói đột nhiên chữ nghĩa kinh người, ông bố vợ cũng thấy chột dạ, mới bảo phải thù tiếp Ngốc tử tế. Ngốc thấy thầy khóa bỏ đi thì khoan khoái, uống rượu tì tì. Sau rớt, khi mặt mũi cũng đã đỏ gay, Ngốc buông đũa đứng dậy về. Ra đến sân, Ngốc ngoái lại, nói nốt câu cuối:

– Thôi, cơm no rượu say, tôi xin kiếu. Mai ta lên quan sớm!

Cả nhà kia thấy Ngốc nói thế thì bắt đầu hãi. “Thằng này dọa đi kiện đây!” ông bố vợ thở dài nói. “Thôi, chắc là có đứa nào mách nước cho nó! Có khi con Bé phải về với nó thật, không thì chết cả nút!” Tuy thế, ông ta vẫn chưa tin là Ngốc ta lại biết đường kiện cáo, bèn cho Kênh, tên người ở, sang nhà Ngốc rình xem thế nào để còn tính!

Ngốc ăn cỗ về lăn ra ngủ, ngủ dậy thấy ngứa bèn cởi áo ra bắt rận. Kèn ta sang bèn trèo lên cây ổi ngoài vườn dòm vào, thấy Ngốc cứ cặm cúi mãi thì chắc mẩm là đang viết đơn kiện. Hăn nghe thấy Ngốc lẩm bẩm thì nín thở nghe ngóng. “Chắc nó đang mồm đọc tay viết!” hăn nghĩ bụng.

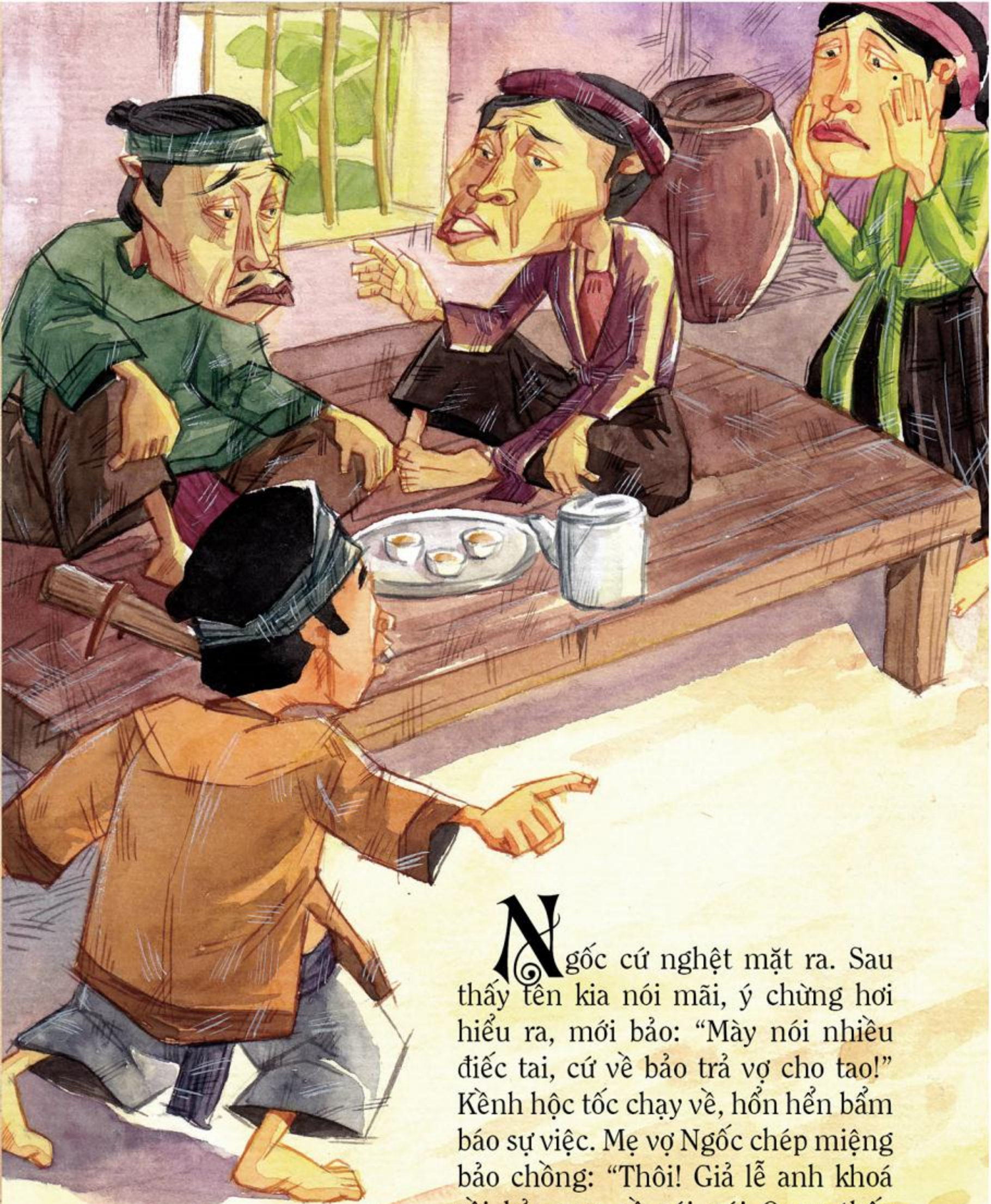

“**N**ày Nhỡ! Này Cái này! Cho chúng mày chết luôn!” Ngốc nói to khiến Kênh giật thót: vậy là tên ông bà chủ nhà hẳn đã bị biên vào rồi! “Lại thằng Mắm nữa, giết!” Ngốc hét lên làm Kênh càng sợ: Mắm là tên thầy khoá! “Còn con Bé nữa này! Láo quá! Ông cho mày chết!” Ngốc lại hét khiến Kênh run rẩy: vậy là nó ghi cả tên cô vào rồi!

À, lại còn thằng Kênh nữa! Ông giết ráo!” Ngốc reo lên khoái trá khiến Kênh kinh hoàng: “Không ngờ cả tên mình cũng biên! Thật là oan gia!” Hấn vội tụt xuống đất chạy vào nhà van lạy, mồm bai bãi: “Xin ông làm phúc tha cho, đừng biên con vào đơn! Việc gả bán là ở ông bà với lão khoá kia chứ con là đây tớ, biết gì!”

Ngốc cứ nhệt mặt ra. Sau thấy tên kia nói mãi, ý chừng hơi hiểu ra, mới bảo: “Mày nói nhiều điếc tai, cứ về bảo trả vợ cho tao!” Kênh học tức chạy về, hốt hển bẩm báo sự việc. Mẹ vợ Ngốc chép miệng bảo chồng: “Thôi! Giả lễ anh khoá rồi bảo con về với nó! Quan thấy kiện như kiến thấy mỡ! Vô phúc mới đáo tụng đình ông ạ!”

CHÀNG NGỐC HỌC KHÔN

Bản quyền © Công ty cổ phần Văn hóa và Truyền thông Nhã Nam, 2010.

NHÀ XUẤT BẢN MỸ THUẬT

44B Hàm Long, Hoàn Kiếm, Hà Nội

ĐT: 04 38225473 - 04 39436126; Fax: 04 39436133

Chịu trách nhiệm xuất bản

CỔ THANH ĐAM

Biên tập: Minh Châu

Trình bày: Đỗ Hữu Chí

In 5.000 cuốn, khổ 15 x 21cm tại Công ty CP In Truyền thông Việt Nam.
Căn cứ trên số đăng ký kế hoạch xuất bản: 314-2010/CXB/03-24/MT và
quyết định xuất bản số 168/QĐ-MT của Nhà xuất bản Mỹ Thuật ngày 4.5.2010.
In xong và nộp lưu chiểu năm 2010.

Liên kết xuất bản và phát hành:

Công ty Văn hóa & Truyền thông Nhã Nam

1B/IF1, Thái Thịnh, Đống Đa, Hà Nội

Điện thoại: 04.35146875 - Fax: 04.35146965

Website: www.nhanam.vn

Email: nhanambook@vnn.vn

Chi nhánh tại TP Hồ Chí Minh

Nhà 015 Lô B chung cư 43 Hồ Văn Huê,
Phường 9, Quận Phú Nhuận, TP Hồ Chí Minh

Điện thoại: 08 38479853 - Fax: 08 38443034

Email: nhanamhcm@hcm.fpt.vn